

Bilag 1.

Emne: Høring af bekendtgørelse om driftsomkostninger til gennemførelse af miljømål og servicemål og tilhørende vejledning, j.nr. NST-4600-00028

Modtagere: Naturstyrelsen

Udarbejdet af:

Dato: 21. august 2012

Høring af bekendtgørelse om driftsomkostninger til gennemførelse af miljømål og servicemål og tilhørende vejledning, j.nr. NST-4600-00028

Nærværende bilag indeholder en mere uddybende kommentering af den bekendtgørelse om gennemførelse af miljømål og servicemål med tilhørende vejledning, der er sendt i høring – idet der samtidig henvises til de i høringssvaret anførte bemærkninger.

Ud over egentlige ændringer finder vi, at der for er behov for uddybende beskrivelser og konkretiseringer. DANVA opfordrer derfor til, at der foretages endnu en gennemarbejdning inden udsendelse og bidrager gerne konstruktiv til dette arbejde.

Forskelsbehandling

Der er forudsat, at det som følge af forslaget bliver individuelt fra selskab til selskab, hvilke driftsomkostninger der er omfattet af benchmarkingen. Dette synes at stride mod formålet med benchmarkingen, som er at måle, sammenligne og offentliggøre vandselskabernes kvalitet og effektivitet (jf. lovbemærkningerne) - hvilket må forudsætte et ensartet grundlag. Derfor skal vi kraftigt opfordre til, at det sikres, at benchmarkingen indrettes, således at formålet hermed realiseres. Ligeledes skal vi efterlyse en præcisering af hensigten med miljø- og servicemål og dermed det i høring udsendte materiale. Således at det tydeliggøres, at hensigten er at sikre, at de pågældende mål og aktiviteter ikke indskrænkes som følge af vandsektorloven, og at det udsendte materiale skal fortolkes i overensstemmelse hermed.

Udgangspunktet med en skillelinje i forhold til nye og gamle miljø- og servicemål er fastholdt i materialet. DANVA finder det som tidligere påpeget urimeligt, at de selskaber, der har indført en øget service eller et miljømål på et tidligt tidspunkt, på denne måde bliver straffet. Situationen er den, at hvis et selskab siden fx 1998 har givet en udvidet service, så bliver udgifterne en del af driftsgrundlaget. Dermed bliver selskabet straffet med et højere effektiviseringskrav/ dårligere ranking i benchmarkingen end det selskab, der vælger at indføre en tilsvarende aktivitet i 2012 - som får omkostningen som et miljø- og servicemål og dermed undtaget fra effektivisering. Det proaktive selskab kommer dermed til at fremstå som mindre effektivt i benchmarkingen end det selskab, som har indført noget tilsvarende langt senere – uanset at dette ikke er tilfældet.

For at tage højde herfor skal vi opfordre til en sikring af, at de selskaber, der har introduceret aktiviteter som ville kunne anses som miljø- og servicemål når der ses bort fra alderskriteriet, får mulighed for at indberette

målene som særlige forhold, der ekskluderes i forbindelse med benchmarkingen. DANVA opfordrer til, at der om nødvendigt udarbejdes yderligere regler om den resultatorienterede benchmarking med hjemmel i Vandsektorlovens § 4 stk. 4.

Tid og økonomi

Den procedure, der lægges op til i vejledningen med hensyn til indregningen af miljø- og servicemål i prislofterne og dermed i taksterne betyder, at selskaberne kan risikere at skulle finansiere omkostningerne i op til 1 år og 8 måneder. I stedet bør miljø- og servicemål kunne håndteres således, at der er mulighed for at søge om og få omkostninger udenfor indtægtsrammen og efterfølgende at få et tillæg med tilbagevirkende kraft (denne ordning kendes fra el-området).

Selskaberne har behov for at vide hvor de står i forbindelse med deres budgetlægning mv, og der må forudses en tilbageholdenhed hos selskaberne indtil omkostningerne er godkendte. Derfor er der behov for, at der kan indhentes forhåndsgodkendelse i forhold til et givet miljø- eller servicemål.

Krav til selskaberne

Selskaberne bliver pålagt et eneansvar for, at de opstillede mål er besluttet af den konkrete myndighed og tilstrækkeligt konkretiserede. Selskaberne pålægges således ansvaret for beslutninger og dokumenter, som ligger hos kommunen. Hertil kommer, at det ikke er klart i det udsendte materiale, hvilke krav der stilles til konkretisering for at der kan ske godkendelse som miljø- eller servicemål.

Selskaberne pålægges ligeledes at indberette, hvorvidt der er tale om et miljømål eller et servicemål. Det er urimeligt at pålægge selskaberne denne pligt, så længe vejledningen ikke skaber klarhed over, hvad der er henholdsvis det ene og det andet. Særligt problematisk bliver dette, når det ses i sammenhæng med den periode, selskaberne risikerer at skulle honorere mål uden omkostningsdækning – denne risikeres fordoblet ved kravet.

DANVA opfordrer til, at der under alle omstændigheder laves en bedre kategorisering af målene i bekendtgørelsen og vejledningen, herunder i form af en opdeling af eksempellisten i bilag 1. Samtidig skal vi opfordre til, at den eksisterende vejledningsforpligtelse beskrives udtrykkeligt. Den fremgår af den afgørelse fra Konkurrenceankenævnet, som der refereres til vedrørende fremsendelsestidspunktet for dokumentation.

Målfastsættelse

DANVA finder det vigtigt at fastholde den overordnede målsætning i forbindelse med lovændringen om at sikre, at myndighederne tager sig af overordnede fastsættelse af miljømål, mens selskabernes sikres kompetencen til den driftsmæssige udmøntning af disse overordnede mål. Denne kompetencefordeling bliver udvandet, såfremt det forudsættes, at de aktiviteter, der iværksættes til opfyldelse af målet, skal være en del af målfastsættelsen. Samtidig bliver det fortsat uskarpt, hvor skillelinjen mellem selve målet og aktiviteten ligger, og hvorvidt det er aktiviteterne eller målet, der er afgørende for godkendelse. Vi opfordrer derfor til, at der indarbejdes en bedre beskrivelse heraf i materialet. Ligesom vi foreslår, at der laves minimumsbeskrivelser, meget gerne eksemplificeret på styrelsens hjemmeside, for hvordan mål kan udtrykkes og hvilken konkretisering, der skal til for at Forsyningssekretariatet skal acceptere målet som tilstrækkeligt kvalificeret.

I forlængelse heraf er der i forhold til planernes betydning behov for et eksempel på, hvorledes målene indarbejdes i indsatsplaner. Ligesom vi efterspørger rammer for, hvilke mål der kan indsættes i hvilke planer - detaljer om aktiviteter bør først fastsættes i de handleplaner, hvor selskaberne har indflydelse. Endelig er der spørgsmål om, hvilken kommune som har kompetencen - er det den kommune, hvor vandet bruges eller den kommune, hvor selskabet har hjemsted – idet det må forudsættes, at der ikke altid er overensstemmende interesser. Endelig skal vi opfordre til, at det undersøges, hvorvidt der kan være mål i regionsplaner.

Herudover er det nødvendigt at sikre, at selskaberne ikke kan pålægges krav, som de ikke kan få indregnet på grund af mangler fra kommunens side. I denne forbindelse er der også behov for en ordning, som sikrer selskaberne dækning af deres omkostninger i de tilfælde, hvor kommunen ikke ønsker at betale deres del af omkostningerne forbundet med fx et miljømål.

Ifølge bekendtgørelsen skal miljømål være besluttet af stat eller kommune. Derfor bør der i vejledningen mere udførligt beskrives, hvilken status vejledninger, påbud, tilladelser og godkendelser osv. tillægges.

Bestyrelsen i § 60 selskaber bør selvstændigt kunne fastsætte miljømål. Selskaberne har her typisk flere ejerkommuner og repræsentanter fra flere kommunalbestyrelser i egen bestyrelse. Samtidig gælder det forhold, at bestyrelsesmedlemmerne i § 60 selskabet er underlagt egen kommunalbestyrelses instruks.

Når lovbemærkningerne til hovedloven sammenholdes med bemærkningerne til ændringen (der indsatte bemyndigelsen til bekendtgørelsen) samt bekendtgørelsens § 4, så er ordvalget ændret fra kommune til kommunalbestyrelse. Dette kan give anledning til tvivl om, hvorvidt der er tilsigtet et delegationsforbud, på trods af, at dette som tidligere drøftet ikke er meningen. For at komme tvivlen i forkøbet skal vi opfordre til, at forholdet omtales udtrykkeligt i vejledningen.

Anvendelsen

For sikre og lette anvendelsen af miljø- og servicemål forslår vi, at der etableres adgang til forhåndsgodkendelser og laves en liste med godkendte og forhåndsgodkendte miljø- og servicemål, som løbende opdateres (fx på Naturstyrelsens hjemmeside) således at selskaberne kan søge om miljø- og servicemål på så oplyst et grundlag som overhovedet muligt.

I overensstemmelse hermed bør den ikke udtømmende liste i vejledningens bilag 1 uddybes, så den er så fyldestgørende som muligt ved bekendtgørelsens udstedelse. Forslag til supplerende punkter er indført i bilag 2.

Synergieffekter

Bekendtgørelsens § 7 stk. 2 er forkert formuleret. Hvis vandselskabet ikke kan finansiere en aktivitet over taksten, må vandselskabet ikke kunne pålægges omkostningen. Samtidig kan det ikke være afgørende, om en synergieffekt er planlagt eller ikke. I stedet bør der ses på de gevinster, der realiseres ved det pågældende mål. Omkostninger, der ikke kan henføres til gevinster af forsyningsrelevans, bør ikke takstfinansieres.

I øvrigt

DANVA bakker op om Naturstyrelsens initiativ med at lave eksempler på, hvorledes aftaler med videre kan udformes. Da aftaler der lever op til kravene, men som ikke er bygget op på samme måde som eksemplet, fortsat skal kunne udløse tillæg, forslår vi imidlertid, at eksemplerne flyttes ud af selve vejledningen og i stedet gøres tilgængelig på fx Naturstyrelsens hjemmeside. Samme sted kunne andre eksempler med fordel oprettes, fx på aftaler omkring etablering af grønne bassiner. Ligesom det ville være et oplagt sted at offentliggøre den foreslåede liste over de til enhver tid godkendte miljømål. Inden offentliggørelse vil vi dog opfordre til en præcisering visse steder i aftalen. Såfremt det skulle have interesse leverer vi gerne særskilte input hertil.

Afslutningsvist skal vi igen efterspørge bedre muligheder for at sikre innovation i sektoren ved at anerkendelse af sådanne mål.

Endelig rent teknisk bør det præciseres, at regnvand er omfattet.

Med venlig hilsen

DANVA